

คู่มือการบริหารงานสถานศึกษา

โรงเรียนบ้านห้วยเตยพัฒนา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต ๑

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

หัวใจสำคัญของการบริหารสถานศึกษา ให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ สนองนโยบายของชาติ และ บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตรนั้น ต้องอาศัยบุคลากรหลายฝ่ายด้วยกัน ทางโรงเรียนจึงกระจายอำนาจ การบริหารและมอบหมายงาน ให้บุคลากรได้ร่วมรับผิดชอบงานเป็นการระดมสมองและพลังความสามัคคีในการ ปฏิบัติงาน ตามโครงสร้างการบริหารงานสถานศึกษาที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนด งานในสถานศึกษาเป็น 6 งาน คือ

1. งานวิชาการ
2. งานบุคลากร
3. งานธุรการ การเงิน และพัสดุ
4. งานกิจการนักเรียน
5. งานอาคารสถานที่
6. งานความสัมพันธ์ชุมชน

เพื่อให้การบริหารงานในแต่ละฝ่ายมีความชัดเจน บุคลากรแต่ละฝ่ายรู้บทบาทหน้าที่ที่ตนเอง รับผิดชอบ ตลอดจนเป็นไปในทางเดียวกัน ทางโรงเรียนจึงจัดทำคู่มือในการปฏิบัติงานขึ้นมาโดยการศึกษาและ รวบรวมข้อมูล และนำมาปรับให้เหมาะสมกับสภาพของสถานศึกษา ทางสถานศึกษาขอขอบคุณที่บุคลากรทุกท่านให้ความร่วมมือ ในไว้ ณ ที่นี้ด้วย

นายรุ่งเรือง ชัยน้อย

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านห้วยเตยพัฒนา

สารบัญ

	หน้า
ขอบข่ายงานบริหารการศึกษา	1
แผนภูมิการบริหารงาน	2
บทบาทหน้าที่ของผู้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา	3
มาตรฐานวิชาชีพของผู้บริหาร (คุรุสภา)	5
การบริหารงานวิชาการ	6
การบริหารงานกิจการนักเรียน	10
การบริหารงานธุรการ การเงิน และพัสดุ	11
การบริหารงานบุคคล	13
การบริหารงานอาคารสถานที่	14
การบริหารงานความสัมพันธ์ชุมชน	15

การบริหารงานสถานศึกษา

โรงเรียนบ้านห้วยเตยพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๑

ขอบข่ายงานบริหารการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ ดังนี้

1. งานวิชาการ
2. งานบุคลากร
3. งานด้านงบประมาณ
4. งานบริหารทั่วไป
 - 4.1 งานกิจการนักเรียน
 - 4.2 งานความสัมพันธ์ชุมชน
 - 4.3 งานธุรการ
 - 4.4 งานอาคารสถานที่

กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ได้กำหนดหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ ดังนี้

1. งานวิชาการ
2. งานบุคลากร
3. งานธุรการ การเงิน และพัสดุ
4. งานกิจการนักเรียน
5. งานอาคารสถานที่
6. งานความสัมพันธ์ชุมชน

ตารางเปรียบเทียบขอบข่ายงานบริหารการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
1. งานวิชาการ	1. งานวิชาการ
2. งานบุคลากร	2. งานบุคลากร
3. งานด้านงบประมาณ	3. งานธุรการ การเงิน และพัสดุ
4. งานบริหารทั่วไป	4. งานกิจการนักเรียน
4.1 งานกิจการนักเรียน	5. งานอาคารสถานที่
4.2 งานความสัมพันธ์ชุมชน	6. งานความสัมพันธ์ชุมชน
4.3 งานธุรการ	
4.4 งานอาคารสถานที่	

โครงสร้างการบริหารโรงเรียนบ้านห้วยเตยพัฒนา

นายรุ่งเรือง ชัยน้อย
ผู้อำนวยการโรงเรียน

ด้านบริหารงานวิชาการ/ธรรณ

- งานพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
- งานจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
- งานวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียนรู้
- งานวิจัยพัฒนาการเรียนรู้
- งานพัฒนาสื่อนวัตกรรม งานห้องสมุด และส่งเสริมการอ่านด้านพัฒนาแหล่งเรียนรู้
- งานนิเทศภายในสถานศึกษา
- งานประกันคุณภาพและรายงานคุณภาพการศึกษา
- งานกิจกรรมวิชาการ
- งานกิจกรรมเสริมศักยภาพผู้เรียน
- งานการศึกษาพิเศษ
- งานอื่น ๆ ที่สถานศึกษากำหนด

ด้านบริหารงานบุคคล/รุ่งเรือง

- งานวางแผนอัตรากำลัง
- งานเครื่องราชอิสริยาภรณ์
- งานพัฒนาบุคลากร
- งานรักษาวินัย
- งานเลื่อนเงินเดือน
- งานทะเบียนประวัติบุคลากร
- งานลาทุกประเภท
- งานอื่น ๆ ที่สถานศึกษากำหนด

ด้านบริหารงานงบประมาณ/รัชนิย

- งานวิเคราะห์และจัดทำแผนงบประมาณ
- งานตรวจสอบติดตามประเมินผลและรายงาน
- งานระดมทรัพยากรและลงทุนเพื่อการศึกษา
- งานพัสดุและสินทรัพย์
- งานจัดตั้ง เสนอขอ และจัดสรรงบประมาณ
- ด้านบริหารการเงิน
- งานบริหารบัญชี
- งานอื่น ๆ ที่สถานศึกษากำหนด

ด้านบริหารงานทั่วไป/พรณี

- งานสำมะโนนักเรียนและการรับนักเรียน
- งานสวัสดิการการค่าสหกรณ์
- งานทุนการศึกษาและสวัสดิการนักเรียน
- งานส่งเสริมกิจการนักเรียน
- งานสารบรรณและธุรการ
- งานความปลอดภัยและป้องกันอบายมุข
- งานเลขานุการ
- งานดูแลช่วยเหลือนักเรียนและแนะแนว
- งานสารสนเทศเพื่อการบริหาร
- งานส่งเสริมการมีวินัยในตนเอง คุณธรรม จริยธรรม
- งานประสานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
- งานอนามัยโรงเรียน
- งานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม
- งานโภชนาการ
- งานโสตทัศนศึกษาและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
- งานทัศนศึกษา งานประชาสัมพันธ์โรงเรียน
- งานพัฒนาระบบบริหารและพัฒนาองค์กร
- งานสัมพันธ์ชุมชน งานแผนปฏิบัติการประจำปี
- งานควบคุมและตรวจสอบภายใน
- งานอื่น ๆ ที่สถานศึกษากำหนด

คู่มือการบริหารงานสถานศึกษา โรงเรียนบ้านห้วยเตยพัฒนา

บทบาทหน้าที่ของผู้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้กำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้ดำรงตำแหน่ง ผู้บริหารสถานศึกษาไว้เป็นข้อใหญ่ 8 ข้อดังนี้ (อ้างจากสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ,คู่มือ ดำเนินการพัฒนาคณาจารย์,2545)

1. การวิเคราะห์นโยบายและสังเคราะห์งาน
 - 1) วิเคราะห์นโยบายสู่การปฏิบัติงานในสถานศึกษา
 - 2) กำหนดวิธีการและควบคุมการปฏิบัติงาน การสั่งงาน การประสานงานและติดตาม ประเมินผล การปฏิบัติงานของหน่วยงานในสถานศึกษา
2. การบริหารงานในสถานศึกษา
 - 1) การบริหารสถานศึกษาตามระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่งของกรม กระทรวง รัฐมนตรีที่ เกี่ยวข้อง และรัฐบาล
 - 2) บริหารบุคลากรในสถานศึกษา
3. การกำกับดูแลในสถานศึกษา
 - 1) กำกับดูแลการจัดการศึกษาในสถานศึกษา
 - 2) กำกับดูแลการจัดการเรียนการสอน ให้เป็นไปตามหลักสูตรและได้มาตรฐาน
 - 3) กำกับดูแลนักเรียนให้ประพฤติปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับที่กำหนด
 - 4) กำกับดูแลการจัดทำแผนปฏิบัติการ แผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา
 - 5) กำกับดูแลการบริหารงบประมาณ และการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด รักษาผลประโยชน์ของทางราชการ
4. การเป็นผู้นำ
 - 1) เป็นผู้นำในการพัฒนาสถานศึกษา
 - 2) เป็นผู้นำในการเสริมสร้างมนุษยสัมพันธ์ กับบุคคลทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา
 - 3) เป็นผู้นำในการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและสถานศึกษา
5. การส่งเสริมและสนับสนุน
 - 1) ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษา ค้นคว้า และวิจัย
 - 2) ส่งเสริมสนับสนุนการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการพัฒนาการเรียน การสอน
 - 3) ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างและพัฒนาคุณธรรมค่านิยมและคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ของสังคม

- 4) ส่งเสริมสนับสนุนการจัดสวัสดิการแก่บุคลากรในสถานศึกษา
- 5) ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษา
6. การรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีต่อกรมต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน
7. เสนอแนะข้อคิดเห็นในการปรับปรุงพัฒนางาน ระเบียบ และข้อปฏิบัติต่อกรมต้นสังกัด
8. ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

มาตรฐานวิชาชีพของผู้บริหาร (ครูสภา)

- มาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพบริหาร
- มาตรฐานที่ 2 ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่างๆโดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นกับการพัฒนา ของบุคลากร ผู้เรียน ชุมชน
- มาตรฐานที่ 3 มุ่งมั่นพัฒนาผู้ร่วมงานให้สามารถปฏิบัติงานได้เต็มศักยภาพ
- มาตรฐานที่ 4 พัฒนาแผนงานขององค์กร ให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง
- มาตรฐานที่ 5 พัฒนาและใช้นวัตกรรมการบริหารจนเกิดผลงานที่มีคุณภาพสูงขึ้นเป็นลำดับ
- มาตรฐานที่ 6 ปฏิบัติงานขององค์กรโดยเน้นผลถาวร
- มาตรฐานที่ 7 รายงานผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างเป็นระบบ
- มาตรฐานที่ 8 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี
- มาตรฐานที่ 9 ร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานอื่นอย่างสร้างสรรค์
- มาตรฐานที่ 10 แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา
- มาตรฐานที่ 11 เป็นผู้นำและสร้างผู้นำ
- มาตรฐานที่ 12 สร้างโอกาสในการพัฒนาได้ทุกสถานการณ์

การบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการ เป็นการจัดกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ได้ผลดี และมีประสิทธิภาพให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน

หลักการและกระบวนการบริหารงานวิชาการ

1. จัดทำแผนงานวิชาการที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือนโยบายหลัก
2. การบริหารงานวิชาการมุ่งความร่วมมือการทำงาน
3. การมีเอกภาพในจุดมุ่งหมาย จะทำให้การดำเนินการสอดคล้องสัมพันธ์และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน
4. ควรกระจายอำนาจไปให้ผู้ปฏิบัติ
5. ส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานปรับปรุงตนเองด้วยวิชาการ
6. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และการพัฒนางานดำเนินไปได้ด้วยดี
7. การมีวินัยของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับงานวิชาการจะสามารถทำงานดำเนินไปได้ด้วยดี
8. ผู้บริหารควรใช้เทคนิคส่งเสริมคนอื่นมากกว่าการสอนคนอื่น
9. บุคลากรทุกคนต้องการขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน
10. ควรมีคณะกรรมการประสานงานวิชาการ
11. ให้ครูตั้งวัตถุประสงค์และจุดมุ่งหมายของการสอนทุกวิชาที่รับผิดชอบ
12. การประสานงานความสามัคคี ความมีมนุษยสัมพันธ์ และความร่วมมือย่อมนำมาซึ่งความสำเร็จ ของหน่วยงาน
13. การติดตามประเมินผล เป็นสิ่งจำเป็นในการบริหารงานวิชาการ
14. การบริหารงานเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ ดังนั้นการบริหารงานวิชาการจำเป็นต้องใช้ทั้งศาสตร์ ศิลป์ ทักษะ และเทคนิคในการบริหารงาน

ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ

(ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2535 : 17 – 19 : พิชัย เสี่ยมจิตร. 2542 :9 – 55 : รุจิรี ภู่อสาระ และ จันทราณี สงวนงาม.2545:58- 79)

1. หลักสูตรและการบริหารหลักสูตร ประกอบด้วย

1.1 หลักสูตรสาระการเรียนรู้ ของหลักสูตรและการจัดระบบ สถานศึกษาต้องจัดทำสาระการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาของชุมชนและ สังคมและคำนึงถึงภูมิปัญญาท้องถิ่น สาระการเรียนรู้มี 8 กลุ่ม

สาระหลัก เพื่อเสริมสร้างการคิด การเรียนรู้และ การแก้ปัญหา ตลอดจนการเสริมสร้างความเป็นมนุษย์ ศักยภาพ พื้นฐานในการคิด การทำงาน และการพัฒนา ตนเอง

1.2 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้หรือที่เรียกว่า การปฏิรูปการเรียนรู้ ครูต้องยึดผู้เรียนเป็นสำคัญเปิด โอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกคิดวิเคราะห์และศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองฝึกให้ผู้เรียน มีประสบการณ์การเรียนรู้ด้วย ตนเอง รู้จักวิธีคิดวิธีการดำเนินชีวิตและมีทักษะในการเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ ได้

1.3 สื่อการเรียนรู้เป็นสิ่งจำเป็นช่วยให้ครูและผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอนได้ สะดวก ยั่งยืน เช่น เอกสารหลักสูตร คู่มือครู บันทึกรายการสอน แหล่งเรียนรู้ทุกรูปแบบ เทคโนโลยีต่าง ๆ

1.4 การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ เป็นองค์ประกอบที่ช่วยตรวจสอบคุณภาพผู้เรียน ผู้เรียนมีความก้าวหน้าทั้งด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ คุณธรรมค่านิยมที่พึงประสงค์ การประเมิน แบ่งเป็น 3 ระดับ คือ

- การประเมินผลระดับชั้นเรียนเป็นหน้าที่ของครูผู้สอน
- การประเมินผลระดับสถานศึกษา เป็นการตรวจสอบความก้าวหน้ารายปีและช่วง ชั้น ของสถานศึกษา
- การประเมินผลระดับชาติ ผู้เรียนทุกคนต้องเข้าประเมินผลระดับชาติในช่วงชั้นที่ 1 ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 3 และช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

2. การวิจัยในชั้นเรียน

ผลจากการประเมินผู้เรียน ทำให้ครูทราบข้อบกพร่องของผู้เรียนแต่ละคนและคิดหาวิธีพัฒนา ผู้เรียน วิธี แก่ผู้เรียนอย่างเป็นระบบ ได้แก่การนำเอาวิจัยมาใช้เพื่อแก้ปัญหา ที่เรียกว่า วิจัยในชั้นเรียน (Classroom Research)

3. การสอนซ่อมเสริม

เป็นอีกวิธีหนึ่งในการแก้ข้อบกพร่อง และเสริมทักษะการเรียนรู้แก่ผู้เรียนเมื่อครูพบว่า ความสามารถของ ผู้เรียนไม่บรรลุตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง หรือสำหรับผู้เรียนที่ต้องการความช่วยเหลือกรณี พิเศษ วิธีสอนซ่อม เสริมมีหลายวิธี เช่น การสอนแบบตัวต่อตัว การสอนแบบกลุ่มย่อย นักเรียนเก่งสอน นักเรียนอ่อน สอนโดย บทเรียนสำเร็จรูป ให้ทำแบบฝึกหัด หรือเรียนด้วยตนเอง ฯลฯ

4. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เป็นวิธีการช่วยพัฒนาคุณลักษณะและนิสัยใจคอของผู้เรียนให้ เป็นคนดีมีความเสียสละมีความซื่อสัตย์ กตัญญู มีความเมตตากรุณา รักใคร่กลมเกลียว สมัครสมาน สามัคคีมี วินัย มีภาวะของการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี กิจกรรมต่าง ๆ เช่น กิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยกิจกรรม ห้องสมุด ฯลฯ

5. การนิเทศภายในสถานศึกษา

เป็นความพยายามที่จะปรับปรุงส่งเสริมประสิทธิภาพการเรียนการสอน ภายในสถานศึกษา ให้ดีขึ้น เป็นการเพิ่มพลังการปฏิบัติงานของครู ทำให้ครูสอนได้ตรงเป้าหมาย ทำให้ความเคลื่อนไหวทาง วิชาการของสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีระบบและต่อเนื่อง ทำให้บุคลากรเห็นความสำคัญของงานวิชาการช่วย ให้สถานศึกษา แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น กิจกรรมการนิเทศ ดำเนินการได้หลายอย่าง การนำมาใช้ควรคำนึงถึงสภาพปัญหา และความ ต้องการ ของสถานศึกษา เช่น การประชุม อบรม ปฐมนิเทศ การสังเกตการณ์สอน การศึกษาเอกสารทางวิชาการ การให้คำปรึกษาเป็นรายกลุ่มรายบุคคล การสัมมนา ฯลฯ

6. การประกันคุณภาพการศึกษา

พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ สถานศึกษาจึงต้องจัดให้มีการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหาร การศึกษา ที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและ สถานศึกษาจำเป็นต้อง รายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด

ขั้นตอนการบริหารงานวิชาการ

1. ขั้นตอนดำเนินการ โดยมีงานต่อไปนี้

- 1.1 จัดทำแผนงานวิชาการ ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร
- 1.2 จัดสภาพงานวิชาการ และวิธีการทำงาน
- 1.3 จัดครูเข้าสอน
- 1.4 จัดทำโครงการสอน
- 1.5 จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน
- 1.6 จัดตารางสอน
- 1.7 ปฐมนิเทศนักเรียน
- 1.8 การลงทะเบียนการเรียน

2. ขั้นตอนดำเนินงาน

2.1 การดำเนินงานการสอนตามหลักสูตร

2.2 ดำเนินงานเกี่ยวกับกิจกรรมเสริมหลักสูตร เช่น กิจกรรมสอนซ่อมเสริม โครงส่งเสริมเด็กเรียนดี กิจกรรมศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง การจัดชุมนุมต่าง ๆ การแนะแนวการศึกษาอาชีพ การให้บริการ ห้องสมุด ฯลฯ

2.3 งานเกี่ยวกับการบริหาร ส่งเสริม และให้บริการเกี่ยวกับสื่อการสอน จัดให้มีการรวบรวมเอกสารการสอน คู่มือครู รวมทั้งการอำนวยความสะดวกด้านอาคารสถานที่ ตู้เอกสารต่าง ๆ

3. **ขั้นส่งเสริมและติดตามผล** ด้านงานวิชาการ เพื่อให้ได้มาตรฐาน เช่น ส่งเสริมให้ครูได้ปรับปรุง ตนเอง ด้านวิชาการ จัดให้มีคณะกรรมการที่ปรึกษาด้านวิชาการ จัดตั้งคณะทำงานวิชาการ สนับสนุนให้มีการ ปฏิบัติตาม มาตรฐานวิชาการ จัดบรรยายภาคทางวิชาการในสถานศึกษา ฯลฯ

4. **การประเมินผล/ปรับปรุงงานวิชาการ** ในการดำเนินงานวิชาการสถานศึกษาต้องจัดให้มีการ ประเมินผล ทั้งก่อนดำเนินการ ขณะดำเนินการและเมื่อสิ้นสุดการดำเนินการโดยคณะกรรมการเพื่อนำผลการ ดำเนินงานมาปรับปรุงต่อไป

การบริหารงานกิจการนักเรียน

งานกิจการนักเรียนเป็นกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้นนอกเหนือจากการเรียนการสอนปกติ เพื่อพัฒนา นักเรียนทางด้านอารมณ์ สังคม ร่างกายและจิตใจ

ขอบข่ายงานกิจการนักเรียน

1. การจัดการบริหารกิจการนักเรียนเกี่ยวกับการควบคุม

- 1.1 การปฏิบัติกรับนักเรียน จัดทำคู่มือการรับสมัคร
- 1.2 การจัดทำทะเบียนนักเรียน
- 1.3 ระเบียบสะสมข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียน
- 1.4 การรักษาระเบียบวินัยและควบคุมความประพฤติ

2. การจัดการบริหารกิจการนักเรียนเกี่ยวกับงานสวัสดิการ

- 2.1 บริการแนะแนวมีงานที่สำคัญ คือ บริการสำรวจนักเรียนเป็นรายบุคคล บริการสารสนเทศ ด้าน การศึกษาด้านอาชีพ ด้านสังคม บริการให้คำปรึกษา ช่วยเหลือบุคคลที่มีปัญหา บริการติดตามผล
- 2.2 บริการทางการเงิน ช่วยเหลือนักเรียนที่ขาดแคลน
- 2.3 บริการสุขภาพอนามัย การจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน การสอนสุขศึกษาแบบผสมผสาน การ ตรวจสุขภาพอนามัย
- 2.4 การบริการอาหารในโรงเรียน
- 2.5 บริการด้านความปลอดภัย
- 2.6 บริการร้านค้าในโรงเรียน (สหกรณ์ในโรงเรียน)

3. การจัดการบริหารกิจการนักเรียนเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมนักเรียน

กิจกรรมการเรียนการสอนจัดขึ้นเพื่อประกอบความเข้าใจในเนื้อหาสาระของหลักสูตร เช่น กิจกรรม สหกรณ์ กิจกรรมส่งเสริมศิลปะและวัฒนธรรม กิจกรรมกีฬา กิจกรรมนันทนาการ สภานักเรียน กิจ กรรมลูกเสือ- เนตรนารี ชุมนุมหรือชมรม กิจกรรมแสดงละครและดนตรี

4. การจัดการบริหารกิจการนักเรียนเกี่ยวกับการสอน

เป็นภารกิจบริการที่จัดขึ้นเป็นการบริการพิเศษ นอกเวลาเรียนตามปกติ กิจกรรมที่จัดได้แก่ กิจกรรม ปฐมนิเทศ การสอนพิเศษ การสอนเสริม

การบริหารงานธุรการ การเงิน และพัสดุ

งานธุรการ การเงิน และพัสดุจะมีลักษณะเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กับงานวิชาการ และยังสัมพันธ์กับงานอื่น ๆ เพราะมีลักษณะที่เป็นฐานของการปฏิบัติงานอื่น

การบริหารงานธุรการ

งานธุรการเป็นงานที่เกี่ยวกับการบริหาร อำนวยความสะดวกแก่งานต่าง ๆ รวมทั้งงานที่เกี่ยวกับระบบข้อมูลของงาน ระบบเอกสารที่เกี่ยวข้อง หรืองานสารบรรณ การดูแลความปลอดภัย ติดตาม กำกับ ดูแลงานให้ เป็นไปตามแผน

ขอบข่ายงาน

1. พัฒนาระบบสารสนเทศ
2. งานสารบรรณ ระบบเอกสารที่เกี่ยวข้องการออกหนังสือไปยังหน่วยงานอื่น
3. งานทะเบียน จัดทำแบบฟอร์มต่าง ๆ จัดทำหลักฐานการรับนักเรียน การจำหน่าย จัดเก็บหลักฐาน งานทะเบียนนักเรียนให้ถูกต้องและสะดวกแก่การนำมาใช้
4. จัดทำสถิติ สรุปจำนวนนักเรียนเป็นรายวันและปลายปี
5. ดำเนินการตอบคำร้องขอของผู้ปกครอง ในการเข้าเรียน การย้ายโรงเรียน
6. งานอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย

การบริหารการเงิน

งานการเงิน แบ่งเป็น เงินงบประมาณ และเงินนอกงบประมาณ

เงินงบประมาณ เป็นเงินที่ได้รับจากรัฐตามนโยบายและแผนพัฒนาการศึกษาของชาติและภารกิจของสถานศึกษา นอกจากนี้ยังมีเงินที่จัดสรรโดยอ้อม เช่น เงินกองทุนกู้ยืมให้แก่ผู้เรียน กองทุนส่งเสริมครูและ บุคลากรทางการศึกษา

เงินนอกงบประมาณ หมายถึง เงินที่ไม่ใช่เงินงบประมาณแผ่นดิน เช่น เงินค่าธรรมเนียมการศึกษา เงินผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษาเงินบริจาค

การดำเนินงานการเงินและบัญชี

1. จัดหาและจัดทำเอกสารการเงิน
2. จัดทำบัญชีรายรับ รายจ่ายของโรงเรียน
3. นำเงินสดเข้าบัญชีธนาคาร

4. จัดทำบัญชีเงินเดือน (รายเดือน) ของบุคลากรในโรงเรียน
5. จ่ายเงินเดือนบุคลากรในโรงเรียน
6. ส่งภาษีรายเดือนของครู
7. ให้บริการการดำเนินงานเบิกค่ารักษาพยาบาล
8. ให้บริการการดำเนินงานเบิกเงินช่วยเหลือบุตร
9. ให้บริการการดำเนินงานเบิกค่าเล่าเรียนบุตร

งานพัสดุ

งานพัสดุ คือ ทรัพย์สินส่วนหนึ่งของสถานศึกษา

แนวทางการบริหารงานพัสดุ

1. วางแผนการจัดหาพัสดุโดยกำหนดความต้องการออกเป็นประเภทต่าง ๆ งบประมาณที่ต้องใช้จากแผนงาน โครงการ กิจกรรม ของสถานศึกษา กำหนดบุคคลผู้รับผิดชอบ
2. จัดหาให้พัสดุที่มีความเหมาะสมตรงความต้องการ ทันเวลาและเพียงพอ
3. พักสตักขึ้นที่ส่งมอบต้องมีการตรวจรับตามระเบียบมีหลักฐานครบถ้วนด้วยความถูกต้องรวดเร็ว
4. จัดเก็บรักษาพัสดุอย่างเป็นระบบเมื่อนำไปใช้ต้องมีการบันทึกข้อมูลการใช้รวมทั้งการบำรุงรักษาให้ อยู่ในสภาพที่ดี รวมทั้งดูแลจัดหาเพิ่มเติมหรือจำหน่าย
5. การจำหน่ายพัสดุ เมื่อหมดอายุหรือเสื่อมสภาพต้องดำเนินการตามระเบียบและขั้นตอน

การบริหารงานบุคคล

การบริหารงานบุคคลเป็นภารกิจในการใช้ศิลปะและกลยุทธ์ดำเนินกิจกรรมทั้งปวงที่เกี่ยวกับบุคคล เพื่อให้ปัจจัยด้านบุคลากรขององค์การเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีประสิทธิภาพสูงสุด

ขอบข่ายงานการบริหารงานบุคคล

โรงเรียนได้กำหนดขอบข่ายงานตามความเหมาะสมกับสภาพอำนาจและขอบเขตของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองท้องถิ่น

1. การวิเคราะห์งานเป็นกระบวนการศึกษาและรวบรวมข้อมูลเพื่อทราบปริมาณงาน ขอบเขต หน้าที่ และความรับผิดชอบของงาน ความเกี่ยวพันของงานที่เกี่ยวกับกิจกรรมอื่น ๆ ภายในองค์กร
2. การวางแผนและการพยากรณ์กำลังคนเพื่อบรรจุตำแหน่งที่ว่างหรือขาดไปในอนาคต
3. การสรรหา เป็นกระบวนการที่ชักจูงใจและกระตุ้นให้ผู้สมัครที่มีศักยภาพมาสมัครงาน
4. การปฐมนิเทศและการบรรจุ
 - การปฐมนิเทศ พนักงานใหม่เพื่อช่วยให้พนักงานได้มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในระยะที่ เริ่มทำงาน
 - การบรรจุพนักงาน เป็นการมอบหมายงานตลอดจนการเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่ง การโยกย้าย หรือการลดตำแหน่ง
5. การฝึกอบรมและการพัฒนาเพื่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและทัศนคติเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้ดี ขึ้น มีความกระฉับกระเฉง มั่นใจในการทำงาน มีการปรับปรุงการทำงานทำให้เป็นพนักงานที่มีคุณภาพมีความ เข้าใจ ถึงความสัมพันธ์ของงานต่าง ๆ ลดความขัดแย้งในการทำงาน
6. การประเมินการปฏิบัติงานว่าสามารถปฏิบัติงานได้ประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด
7. การวางแผนและการพัฒนาอาชีพ เป็นการส่งเสริมความก้าวหน้าของพนักงาน เป็นหลักประกัน ช่วยให้แต่ละคนมีแผนสำหรับอาชีพของตนในอนาคต การเลื่อนตำแหน่งระดับสูงขึ้นไป
8. การบริหารค่าตอบแทนเป็นสิ่งจำเป็นต่อชีวิตของพนักงาน เป็นเครื่องแสดงคุณค่าของบุคคลใน องค์กร บ่งบอกถึงความสำเร็จในการปฏิบัติงานของพนักงาน
9. ความปลอดภัยและสุขภาพ เป็นการดูแลพนักงานจากการบาดเจ็บ จากอันตราย และส่งเสริม สุขภาพ ด้านร่างกาย อารมณ์ของพนักงาน
10. การจูงใจในการทำงาน ขวัญและกำลังใจในการทำงาน

การบริหารงานอาคารสถานที่

ขอบข่ายงานอาคารสถานที่

1. การวางแผนงานด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม

- ศักยภาพปัจจุบันด้านอาคารสถานที่
- ประสิทธิภาพการใช้อาคารสถานที่
- แนวโน้มความต้องการในอนาคต
- ปัญหาที่เคยเกิดขึ้น

2. การควบคุมดูแลและการบำรุงรักษาอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม

- ควรมีข้อมูลเกี่ยวกับอาคารสถานที่ที่ต้องซ่อมแซมและบำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพดี ใช้การได้
- เสนอบประมาณ ส่วนอาคารที่ต้องการเพิ่มควรรระบุในแผนงานให้ชัดเจน
- จัดให้มีเครื่องมือเครื่องใช้ให้พอเพียง
- ใช้ประโยชน์จากอาคารให้เต็มศักยภาพ
- จัดสภาพแวดล้อมบริเวณโรงเรียนและรอบอาคารให้ร่มรื่น น่าอยู่ เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้
- ปรับปรุงพื้นที่บริเวณรอบอาคาร เช่น ทำที่นั่งใต้ต้นไม้ จัดสวนหย่อม

การบริหารงานความสัมพันธ์ชุมชน

บทบาทและหน้าที่ของโรงเรียนต่อชุมชน

1. ถ่ายทอดความรู้ ศิลปะ วิทยาการ ให้ชุมชน โรงเรียนมีหน้าที่อบรมผู้เรียน สร้างบุคลิกภาพหรือคุณสมบัติของผู้เรียนตามความต้องการของชุมชน
2. เป็นแหล่งวิทยาการและวิทยาการ จัดประสบการณ์ให้ความรู้ด้านสุขภาพอนามัย ความเป็นอยู่ ทั้ง ส่วนตัวและชุมชนตลอดจนการบันเทิงและการกีฬา
3. ส่งเสริมความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของชุมชน สร้างความสำนึกในท้องถิ่น สำนึกในความเป็นชาติ
4. นำความเปลี่ยนแปลงมาสู่ชุมชน มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน
5. เปิดโอกาสให้ชุมชน (คณะกรรมการสถานศึกษา) เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

แนวทางปฏิบัติงานสัมพันธ์ชุมชน

1. จัดทำจุลสาร แผ่นพับ ประชาสัมพันธ์โรงเรียนให้ชุมชนทราบ
2. เชิญกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานประชุมวางแผนร่วมแสดงความคิดเห็นในการจัดการศึกษา
3. จัดทำแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานของสถานศึกษาเพื่อทราบความต้องการและนำความ คิดเห็นมาพัฒนางานจัดการศึกษา
4. จัดประชุมผู้ปกครองเพื่อชี้แจงนโยบายและร่วมแสดงความคิดเห็น
5. เข้าร่วมกิจกรรมงานประเพณีต่าง ๆ ที่ชุมชนจัด
6. ให้บริการสถานที่ อุปกรณ์ของสถานศึกษา ตามความเหมาะสม
7. ดำเนินกิจกรรมเยี่ยมบ้านเพื่อติดตามนักเรียนและพบปะผู้ปกครอง